

Innowacje pedagogiczne – formalności krok po kroku

Czym jest innowacja? To „nowatorskie rozwiązanie programowe, organizacyjne lub metodyczne, mające na celu poprawę jakości pracy szkoły/placówki”. Innowacja dotyczy nauczyciela i szkoły/placówki, a nie całego systemu oświaty. To znaczy, że innowacją może być każda zmiana w pracy konkretnego nauczyciela lub konkretnej szkoły/placówki w wymienionych obszarach. Warunek jest jeden – robimy to, aby poprawić jakość pracy.

Od 1 września 2017 roku innowacyjność stała się integralnym elementem działalności szkoły/placówki i została wpisana do ustawy. Tak więc szkoła/placówka prowadzi działalność dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą i innowacyjną.

W tej działalności mogą wspomagać szkołę/placówkę wolontariusze, stowarzyszenia i inne organizacje, w szczególności organizacje harcerskie. Warunek jest jeden – działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły/placówki musi być ich celem statutowym.

Organizowanie współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej w szkole/placówce powinien określić statut. Natomiast podjęcie działalności w szkole/placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły/placówki, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły/placówki i rady rodziców. Reguluje to ustawa Prawo oświatowe w art. 68 ust. 1 pkt 9, art. 86 ust. 1 i 2, art. 98 ust. 2 pkt 3.

Wspomniana ustawa zniósła wymagania formalne warunkujące rozpoczęcie działalności innowacyjnej, a także konieczność zgłaszania innowacji pedagogicznej kuratorowi oświaty i organowi prowadzącemu. W tej sytuacji szkoła/placówka samodzielnie podejmuje decyzję, jakie innowacje będzie realizować, w jakim trybie będzie je wprowadzać, jak będzie je dokumentować itp.

Bez względu na to, jakie decyzje zapadły w szkole/placówce, nauczyciel podejmujący się wprowadzenia innowacji powinien odpowiedzieć na kilka pytań:

- jaki będzie tytuł innowacji,
- jakiego rodzaju to będzie innowacja: programowa, organizacyjna, czy metodyczna,
- kto będzie adresatem innowacji: szkoła, klasa, oddział, grupa,
- jak długo będzie trwała innowacja: od... do... (nie mniej niż kilka miesięcy, aż do etapu kształcenia),
- jakie zajęcia edukacyjne zostaną objęte innowacją: przedmiot, wyrównawcze, świetlicowe itp.
- na czym będzie ona polegała,
- na czym będzie polegało jej nowatorstwo,
- jakie efekty/korzyści przyniesie,

- czy wymaga dodatkowych środków finansowych, a jeśli tak – w jakiej kwocie i z jakich źródeł mogą/mają one pochodzić.

Następnie, w zależności od rodzaju innowacji, należy:

- opracować nowy program nauczania lub modyfikację dotychczas realizowanego,
- opisać wprowadzaną metodę/metody nauczania lub zgromadzić odpowiednią literaturę,
- opisać wprowadzane zmiany organizacyjne.

Ponieważ często jedna innowacja pociąga za sobą drugą, np. innowacja organizacyjna wymusza zmianę metod, należy przygotować opisy obu.

Mając na uwadze wartość dobrze zorganizowanego działania, pożądane jest opracowanie jakiegoś mechanizmu, jakiejś procedury opisującej postępowanie nauczycieli, dyrektora, rady pedagogicznej.

Dotychczasowa praktyka pokazuje funkcjonowanie w szkołach/placówkach trzech modeli wprowadzania innowacji:

- 1) brak jakichkolwiek rozstrzygnięć w tej sprawie,
- 2) zasady określa zarządzenie dyrektora,
- 3) zasady określa uchwała rady pedagogicznej.

W pierwszym modelu nauczyciel przygotowaną przez siebie w dowolnej formie dokumentację składa u dyrektora w formie wniosku o wyrażenie zgody na realizację innowacji. W dwóch pozostałych modelach postępuje zgodnie z zasadami określonymi we wspomnianych dokumentach.

W każdym modelu warto pamiętać jeszcze o trzech zasadach:

- jeśli pomysł na innowację jest autorstwa innej osoby/osób i nie został dotąd opublikowany, należy dołączyć zgody/zgodę na jego wykorzystanie;
- jeśli w realizacji innowacji mają uczestniczyć inni nauczyciele, to dla zapewnienia ciągłości jej realizacji, należy dołączyć podpisane przez nich zgody na udział. Dobrze, by stało się to w obecności dyrektora szkoły/placówki, po dokładnym omówieniu innowacji i zadań poszczególnych osób;
- jeśli prowadzenie innowacji wymaga dodatkowych środków finansowych, to dyrektor musi uzgodnić zmianę planu finansowego z organem prowadzącym.

Warto jeszcze pamiętać, że:

Działalność innowacyjna stała się istotnym kryterium oceny pracy nauczycieli. Nauczyciel mianowany powinien „podejmować innowacyjne rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych”, a nauczyciel dyplomowany „opracowywać i wdrażać innowacyjne programy nauczania, programy wychowawczo-profilaktyczne lub inne programy wynikające ze specyfiki szkoły lub zajmowanego stanowiska z uwzględnieniem potrzeb uczniów”. Dodatkowo, nauczyciel mianowany może być oceniany za „upowszechnianie dobrych praktyk edukacyjnych, w szczególności przygotowanie autorskiej publikacji z zakresu oświaty”.